

Complexnummer: 523737

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

R.K.Kerk en pastorie

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

523738, 523739

Woonplaats

Rumpt

Gemeente

West Betuwe

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Schuttersteeg 2, 4156 AE te Rumpt

Complexomschrijving

Inleiding

Het KERKGEBOUW Onze Lieve Vrouwe Geboorte in Rumpt is onderdeel van een COMPLEX dat bestaat uit de volgende onderdelen: A\tKERKGEBOUW met aangebouwde PASTORIE B\tTUINMUREN, KERKHOFMUREN en HEKWERKEN

Het complex bevindt zich in het karakteristieke noordelijke deel van het dorp Rumpt, op het kruispunt van de Middenweg en de Schuttersteeg, nabij de Linge. De voorgevel van de Waterstaatskerk is op het zuidwesten gericht. Aan deze zijde bevindt zich ook een klein en gedeeltelijk ommuurd kerkhof. Ook het kerkgebouw kent een bakstenen erfafscheiding aan de zijde van de Schuttersteeg en een ijzeren spijlenhek aan de zijde van de Middenweg.

De katholieke kerk is gebouwd in 1851-1852 naar een ontwerp van Vogelpoel. De bakstenen zaalkerk heeft een aan de noordoostzijde aangebouwde pastorie met dezelfde breedte als het kerkgebouw. Beide gebouwen bevinden zich onder één doorlopend zadeldak, dat aan de zijde van de kerkingang is voorzien van een houten gevelruiter met een eenvoudige spits en aan de zijde van de pastorie van een ijzeren kruis. Het pastoriegedeelte werd in het eerste kwart van de twintigste eeuw vermoedelijk uitgebreid met een erkeruitbouw aan de ingangszijde. De kerk werd in de loop der jaren door de verschillende pastores aanvullend gedecoreerd. Een orgel, gebouwd door P.Maarschalkerweerd uit Utrecht, werd in 1863 geplaatst en rond 1880 werden grisaille-vensters geplaatst, alsmede twee heiligenbeelden. Tussen 1930 en 1940 werden een wandbekleding van glasmarmers, een nieuw tabernakel en de polychromie aangebracht. In 1940 werden door de parochianen acht heiligenbeelden geschonken. De kerk werd gerestaureerd in 1958, waarbij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onder meer nieuwe ramen van P.J.Schoofs uit Gemert werden aangebracht. Tussen 1964 en 1970 werd een deel van het belangrijke interieur verwijderd en vervangen.

Complexwaardering

COMPLEX van KERKGEBOUW met PASTORIE, TUINMUREN en HEKWERKEN

-\tVan architectuurhistorische waarde als typologisch belangrijk en zeldzaam voorbeeld van een kerkgebouw met een in het verlengde daarvan geplaatste pastorie. Het in de tweede helft van de negentiende eeuw als Waterstaatskerk ontworpen gebouw is gaaf bewaard gebleven en heeft een zorgvuldige detaillering in baksteen. De neogotisch gedetailleerde raampartijen hebben ijzeren traceerwerk. Hoewel het interieur gedeeltelijk is gemoderniseerd, is er een belangrijk deel van het interieur behouden gebleven, waaronder een belangrijk Maarschalkerweerd orgel, diverse neogotisch gedetailleerde elementen en tegelvloeren.

-\tVan stedenbouwkundige waarde als zeer markant kerkgebouw, gelegen op een kruispunt van wegen, en aan de oprit naar de Lingedijk. Op deze plaats vormt het kerkgebouw in combinatie met het kerkhof en de diverse erfafscheidingen een zeer belangrijk beeldbepalend element in dit karakteristieke, agrarisch bepaalde, dorpsbeeld. Het complex is van belang voor de instandhouding van een historisch gegroeide situatie.

-\tVan cultuurhistorische waarde vanwege het kenmerkende bouwtype en als uitdrukking van de katholieke geloofsbeleving in een landelijke agrarische omgeving in de tweede helft van de negentiende eeuw. De aanwezigheid van het kerkhof geeft het complex een belangrijke ensemblewaarde.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 523738

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82921/200

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Rumpt		West Betuwe		Gelderland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Schuttersteeg	2			4156 AE	Rumpt		
Schuttersteeg	2 a	a		4156 AE	Rumpt		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Deil		O				448	

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel A

Het éénschepige KERKGEBOUW heeft een zadeldak waaronder ook de PASTORIE is opgenomen. De baksteengevels zijn gemetseld in kruisverband. De kerk telt vijf traveeën en de pastorie twee bouwlagen. Het zadeldak is gedekt met geglazuurde Hollandse pannen. De goten zijn modern. Boven de entree in de zuidoostzijde bevindt zich een vierhoekige houten klokkenstoel met ingesnoerde achzijdige naaldspits. De VOORGEVEL van het kerkgebouw heeft overhoeks geplaatste steunberen en een verjongend middenrisaliet. In dit risaliet bevindt zich de entree met een spitsboogvormig bovenlicht met neogotische stenen tracering. Het bovenlicht is verder blind. Daarboven bevindt zich een spitsboogvenster met een neogotische tracering in gietijzer met kruis- en visblaasmotieven. Boven de tweede waterlijst bevinden zich twee rondboogvormige spaarvelden waarboven weer een rond spaarveld met geprofileerde bakstenen randen is opgenomen. In het verlengde van de risaliet bevindt zich het torentje met een ingesnoerde spits met leien in Maasdekking. De LINKER ZIJGEVEL heeft ter hoogte van de kerk in het eerste travee een spaarveld in de vorm van een spitsboog. Links hiervan liggen de vier traveeën van de kerkruijmt, met spitsbogen. De traveeën worden gescheiden door naar boven toe verjongende steunberen. De vensters hebben natuurstenen omlijstingen. Een rechthoekig uitgebouwd gedeelte geeft aan waar zich in het interieur de biechtstoel bevindt.

De pastorie telt twee bouwlagen, waarin oorspronkelijk een indeling in twee assen herkenbaar was. Rechts bevindt zich een as met boven elkaar twee 6-ruits schuifvensters; links zijn op de verdieping twee spaarvelden zichtbaar. Deze gaan gedeeltelijk schuil achter een aanbouw onder een lessenaarsdak. De ACHTERGEVEL is de pastoriegevel. De gevel heeft twee bouwlagen met een geveltop. In de drie vensterassen bevinden zich 6-ruits schuifvensters die worden ontlast door strekken. Op de scheiding van de tweede bouwlaag en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de zolder is een cordonlijst aangebracht van hardsteen. In de top zijn boven de buitenste assen spaarvelden met spitsboog gemetseld, in de centrale as bevindt zich een spitsboogvenster met stolpramen en een 3-ruits bovenlicht. De top is uitgemetseld en voorzien van een smeedijzeren kruis. De RECHTER ZIJGEVEL van de kerk heeft in het eerste travee een spaarveld in de vorm van een spitsboog. Rechts hiervan liggen de vier traveeën van de kerkruimte, met spitsbogen en steunberen. De pastorie telt twee bouwlagen. De begane grond is in het eerste kwart van de twintigste eeuw uitgebreid en voorzien van een platgedekte aanbouw waarin naast een ingang, ook een erker en een keukenuitbouw zijn opgenomen. Op de verdieping bevinden zich drie 6-ruits schuifvensters die worden ontlast door strekken. Tussen de vensters links een rond venster en rechts een rond spaarveld.

Uit het INTERIEUR van het KERKGEBOUW is tussen 1960 en 1970 een aantal zaken verwijderd. Er is echter ook een groot aantal elementen gespaard gebleven waaronder een belangrijk Maarschalkerweerd orgel, de tegelvloeren, de kerkbanken, Neo-Gotische biechtstoel- en deurdetailleringen, ijzeren bloemrozetten, één van profielribben voorzien gewelf, alsmede een achttal belangrijke grisailleramen. De indeling en de detaillering van de van de sacristie is volledig bewaard gebleven.

Het ORGEL is een éénklaviers mechanisch balustrade orgel met klaviatuur aan de achterzijde, gemaakt door M. Maarschalkerweerd in 1863.

Het interieur van de PASTORIE heeft nog de oorspronkelijke indeling en bevat twee oorspronkelijke schoorsteenmantels, schuifdeuren, een oorspronkelijk betegelde gang, paneeldeuren, glas-in-loodramen uit de jaren '20, oorspronkelijke keukenelementen en een oorspronkelijk meidenkamertje op de zolder.

Waardering

KERKGEBOUW, inclusief ORGEL, met PASTORIE, daterend vanaf 1851

-\tVan architectuurhistorische waarde als typologisch belangrijk en zeldzaam voorbeeld van een kerkgebouw met een in het verlengde daarvan geplaatste pastorie. Het in de tweede helft van de negentiende eeuw als Waterstaatskerk ontworpen gebouw is gaaf bewaard gebleven en heeft een zorgvuldige detaillering in baksteen. De neogotisch gedetailleerde raampartijen hebben ijzeren traceerwerk. Hoewel het interieur gedeeltelijk is gemoderniseerd, is er een belangrijk deel van het interieur behouden gebleven, waaronder een belangrijk Maarschalkerweerd orgel, diverse neogotisch gedetailleerde elementen en tegelvloeren.

-\tVan stedenbouwkundige waarde als zeer markant kerkgebouw, gelegen op een kruispunt van wegen, en aan de oprit naar de Lingedijk. Op deze plaats vormt het kerkgebouw in combinatie met het kerkhof en de diverse erfafscheidingen een zeer belangrijk beeldbepalend element in dit karakteristieke, agrarisch bepaalde, dorpsbeeld. Het complex is van belang voor de instandhouding van een historisch gegroeide situatie.

-\tVan cultuurhistorische waarde vanwege het kenmerkende bouwtype en als uitdrukking van de katholieke geloofsbeleving in een landelijke agrarische omgeving in de tweede helft van de negentiende eeuw. De aanwezigheid van het kerkhof geeft het complex een belangrijke ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerkelijke dienstwoning	Pastorie(F)
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 523739

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82921/196

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Rumpt	West Betuwe	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
BY Schuttersteeg 2 en 2a, Rumpt	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Deil	0			447
Deil	0			448

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel B: TUINMUREN, KERKHOFMUREN EN HEKWERKEN

Op het kerkgebouw sluit aan een TUINMUUR aan de zijde van de Schuttersteeg. Deze tuinmuur is in baksteen gemetseld en voorzien van een trasraam en een ezelsrugafdekking met een bloktand aan de onderzijde. Ter plaatse van de Middenstraat gaat deze muur over in een ijzeren HEKWERK dat weer eindigt in een schuin geplaatste tuinmuur in de noordoosthoek. Ook deze muur heeft een ezelsrugdekking.

Aan de Schuttersteeg bevindt zich de entree naar de kerk en de begraafplaats. Deze wordt begrensd door twee vierkante baksteenkolommen met hardstenen dekplaten en een dubbel ijzeren draaihek. Het met klinkers bestrate pad naar de kerk wordt begrensd door een tuinmuur rechts en de kerkhofhaag links. Tegenover de toegang naar de kerk bevindt zich tussen opgemetselde kolommen een dubbel smeedijzeren HEKWERK met daarop de tekst "HEDEN IK/MORGEN GIJ". Ook het kerkhof is gedeeltelijk ommuurd.

Waardering

TUINMUREN, KERKHOFMUREN en HEKWERKEN rond de Onze Lieve Vrouwe Geboortekerk.

-\tVan architectuurhistorische waarde als onderdeel van een typologisch belangrijk en zeldzaam voorbeeld van een kerkgebouw met een in het verlengde daarvan geplaatste pastorie. De muren en hekwerken hebben een zorgvuldige detaillering en zijn van belang voor de complexwaarde van het geheel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

-\tVan stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde als functioneel onderdeel van het complex, waarbij een gedeelte van het muurwerk dient als kerkhofbegrenzing.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Erfscheiding(D)

Functie

Tuinmuur

Hek